

นอกจากนั้นตัวคนงาน เองก็อาจจะไม่เต็มใจที่จะยอมรับค่าจ้างที่ถูกลดลงค่านั้นได้ และอาจจะยอมออกจากงานไป ทั้งนี้จากการที่ได้มีการ เปรียบเทียบงานที่ทำอยู่กับผู้อื่นที่มี อัตราค่าจ้างที่สูงกว่า ดังนั้นการว่างงานอันเกิดจากการที่ปริมาณลดลงนี้ จะ เป็นการว่างงาน ที่ผสมระหว่างการว่างงานที่สมัครใจและการว่างงานที่ไม่สมัครใจ

การคัดค้าน เรื่องการลดอัตราค่าจ้างที่เป็นตัวเงิน อาจเกิดขึ้น เนื่องมาจาก เหตุผลอื่น ๆ นอกเหนือจาก การมีอำนาจต่อรองของสหภาพแรงงาน หรือจากความไม่เต็มใจ ของคนงานที่จะยอมรับค่าจ้างที่ลดลงนั้น ค่าจ้างที่คนงานต้องการก็คือ ค่าจ้างในระดับที่สามารถ ครอบคลุมเพียงพอแก่ค่าครองชีพที่เป็นอยู่บวกด้วยเงินประกันที่จะได้รับทดแทนในงานอาชีพ นั้น ๆ ถ้าหากว่าการเพิ่มขึ้นของผลิตภาพ (productivity) เป็นตัวกำหนดการเพิ่มขึ้น ของอัตราค่าจ้างที่แท้จริงแล้ว ค่าจ้างที่เป็นตัวเงินก็ต้องเพิ่มขึ้นสูงเท่ากับการเพิ่มขึ้นของ ผลิตภาพการผลิตบวกด้วยการเพิ่มสูงขึ้นของระดับราคา ตัวอย่าง เช่น ถ้าผลิตภาพเพิ่มขึ้น 3 เปอร์เซ็นต์ต่อปี และระดับราคาเพิ่มขึ้น 4 เปอร์เซ็นต์ต่อปี แล้วคนงานก็ต้องได้รับค่าจ้างที่ เป็นตัวเงินสูงขึ้น 7 เปอร์เซ็นต์ต่อปี ถ้าต้องการให้อัตราค่าจ้างที่แท้จริงเพิ่มขึ้น 3 เปอร์เซ็นต์ ต่อปี อย่างไรก็ตามข่าวสารข้อมูลเกี่ยวกับอัตราของภาวะเงินเฟ้อก็อาจจะผิดพลาดได้ เช่น เดียวกับการผิดพลาดของข่าวสารทางด้านงานที่จะมีให้ทำ (job opportunities) จาก ตัวอย่างที่แล้ว ถ้าหากคนงานมีความ เชื่อว่าอัตราเงินเฟ้อเป็น 5 เปอร์เซ็นต์ ไม่ใช่ 4 เปอร์เซ็นต์ ดังกล่าวแล้วก็จะมีการหาทางที่จะทำให้ค่าจ้างที่เป็นตัวเงินเพิ่มขึ้นให้ได้ 8 เปอร์เซ็นต์ ไม่ใช่ 7 เปอร์เซ็นต์ ซึ่งถ้าเป็น เช่นนี้ก็จะเป็นการทำให้อัตราค่าจ้างที่แท้จริง จะเพิ่มสูงขึ้น เร็วกว่าการเพิ่มขึ้นของผลิตภาพของคนงาน ภายใต้สภาวะการณ์เช่นนี้ การที่ นายจ้างต้องการรักษาระดับของการได้รับกำไรสูงสุดเอาไว้ นายจ้างก็จะลดจำนวนการจ้าง คนงานลง ซึ่งก็จะเป็นการเพิ่มจำนวนคนว่างงานให้เพิ่มมากขึ้น ดังนั้นจะเห็นว่าภาวะเงินเฟ้อ การว่างงาน ไม่ว่าจะ เป็นในแบบที่คาดไว้ (expected) หรือที่เกิดขึ้นจริง ๆ (actual) ถูกเชื่อมโยงผ่านขบวนการตัดสินใจของนายจ้างและลูกจ้าง ซึ่งในส่วนต่อไปจะได้ทำการ

พิจารณาเปรียบเทียบถึงทัศนะที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการว่างงานและภาวะเงินเฟ้อ ความสัมพันธ์ของภาวะเงินเฟ้อและภาวะการว่างงานในทัศนะต่าง ๆ

ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา นักเศรษฐศาสตร์จำนวนมากได้ให้ความสนใจอย่างจริงจังต่อความสัมพันธ์ระหว่างภาวะเงินเฟ้อกับภาวะการว่างงาน และปัญหาที่เกี่ยวกับการที่จะเลือก (choice) นำเอาความสัมพันธ์ต่าง ๆ เหล่านี้ไปใช้ในการวางนโยบาย ผลทั้งทางด้านทฤษฎีและการทดสอบข้อเท็จจริงในเรื่องของความสัมพันธ์ระหว่างภาวะเงินเฟ้อและการว่างงาน ที่ถูกกล่าวถึงและนำมาใช้ก็มีอยู่ 2 ทัศนะด้วยกัน ทัศนะที่เก่าแก่มากที่สุดคือ "trade-off view" ซึ่งเป็นทัศนะที่เห็นว่าการ trade-off ระหว่างอัตราการว่างงานและอัตราเงินเฟ้อนั้น เป็นไปในแบบที่แน่นอน (stable) ส่วนอีกทัศนะหนึ่ง เป็นทัศนะที่ได้มีการพัฒนาขึ้นมาเมื่อเร็ว ๆ นี้ เรียกว่า "long-term equilibrium view" ซึ่งการพิจารณาในทัศนะหลังนี้มีความเห็นว่าการ trade-off กันระหว่างการว่างงานกับภาวะเงินเฟ้อนั้น เกิดขึ้นเพียงเฉพาะในระยะสั้นเท่านั้น ในระยะยาวเมื่อมีการปรับตัวเข้าสู่ดุลยภาพแล้ว การ trade-off จะไม่มีเกิดขึ้นอีก เนื่องจากในเรื่องดังกล่าวนี้เป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อการตัดสินใจของผู้จัดทำนโยบาย ซึ่งเราจะมาพิจารณารายละเอียดในแต่ละทัศนะดังต่อไปนี้

The trade-off view

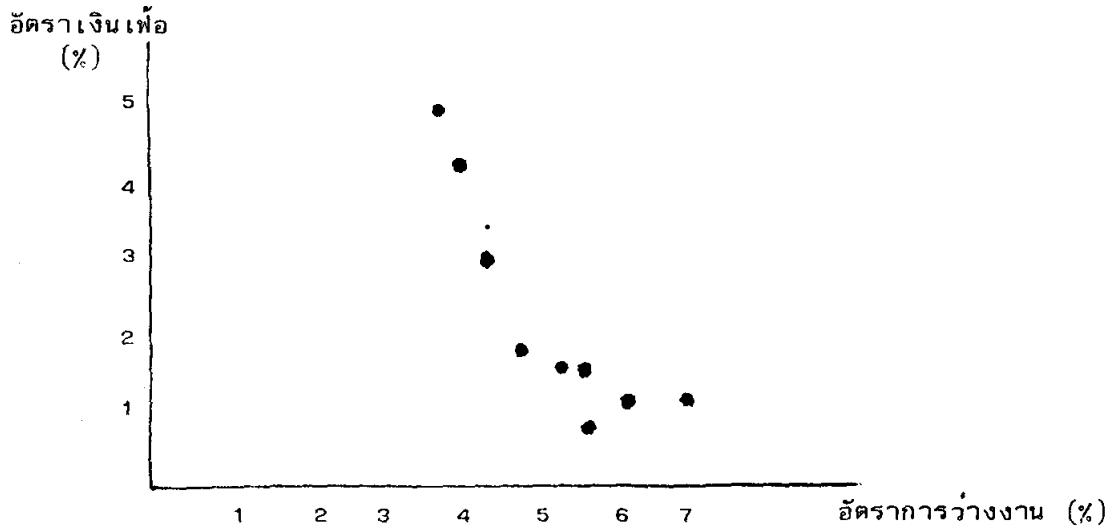
ในทัศนะของ trade-off view นี้มีความเห็นว่าจะมีความสัมพันธ์ผกผัน (inverse relationship) ที่ค่อนข้างแน่นอนระหว่างเงินเฟ้อกับการว่างงาน ซึ่งในลักษณะเช่นนี้จะทำให้ผู้วางนโยบายมีความลำบากใจเกิดขึ้น คือ นโยบายที่จัดทำลงไปเพื่อขจัดภาวะเงินเฟ้อจะเป็นนโยบายที่มีผลทำให้การว่างงานเพิ่มสูงขึ้น และนโยบายที่ใช้ขจัดภาวะการว่างงานก็จะเป็นนโยบายที่ทำให้ภาวะเงินเฟ้อรุนแรงขึ้น ดังนั้นภาวะของการจ้างงานเต็มทีก็จะต้องซื้อมาด้วยการเกิดภาวะเงินเฟ้อในระดับสูง และการมีเสถียรภาพของระดับราคา (price stability) ก็จะต้องถูกซื้อมาด้วยการมีภาวะการว่างงานในระดับสูงเช่นกัน

เหตุผลที่พบว่า trade-off view มีความเชื่อในลักษณะเช่นนี้ก็เนื่องมาจากการตั้งข้อสมมุติฐานว่า การเพิ่มขึ้นของปริมาณในผลผลิตมาจากปัจจัยภายนอก (exogenous) ผู้ผลิตจะพบว่าเขาสามารถขายผลผลิตได้มากขึ้นในระดับราคาที่เป็นอยู่ ซึ่งก็ทำให้ในที่สุดผลผลิตที่เป็นสินค้าคงคลัง (inventories) หมดยกเลิกไป เขาก็จะพยายามที่จะขยายการผลิตออกไป โดยการจ้างคนงานเพิ่มมากขึ้น อันเนื่องมาจากการที่ตลาดแรงงานไม่สมบูรณ์ หรือจากการที่คนงานที่มีอยู่ทั้ง เป็นประเภทที่ไม่ตรงกับงานหรือไม่เหมาะสมที่จะนำไปใช้ในการผลิตอื่น ๆ ยิ่งกว่านั้นบางอุตสาหกรรมยังมีลักษณะโครงสร้างที่เป็นไปในลักษณะที่ผูกขาดทั้งทางด้านผู้ซื้อ และผู้ขายอีกด้วย นั่นก็หมายความว่า การที่มีความต้องการที่จะขยายการผลิตออกไปนั้น หน่วยผลิตก็จะต้องจ้างคนงานเพิ่มมากขึ้น ซึ่งบางอุตสาหกรรมก็จะเผชิญกับปัญหาของการเกิด "bottlenecks" อันเนื่องมาจากการขาดการฝึกอบรมคนงานให้มีความเหมาะสมกับงานที่มี หรือเกิดขึ้นเนื่องจากข้อจำกัดต่าง ๆ ของสภาพแรงงาน ผลในเรื่องนี้ก็ คือจะเป็นการผลักดันให้ค่าจ้างเพิ่มสูงขึ้นในบางอุตสาหกรรม และจากการที่ผู้ผลิตยังคงต้องการรักษาระดับกำไรสูงสุดเอาไว้ การที่ต้องเผชิญกับต้นทุนเพิ่ม (marginal cost) ของการผลิตที่สูง ก็จะมีผลทำให้ราคาขายต้องเพิ่มสูงขึ้น ในขณะที่ระบบเศรษฐกิจเริ่มที่จะมีการจ้างงานที่เพิ่มสูงขึ้นนั้น จะควบคู่ไปกับการเพิ่มสูงขึ้นของอัตราเงินเฟ้อ ในทางตรงข้ามผลก็จะเป็น ในทางตรงกันข้าม เมื่อเกิดการลดลงในปริมาณของผลผลิต

การเปลี่ยนแปลงของการว่างงาน และภาวะเงินเฟ้ออันเนื่องมาจากการเพิ่มขึ้นหรือลดลงในปริมาณของผลผลิต ผลของการเพิ่มขึ้นของปริมาณในผลผลิตจะทำให้การว่างงานลดน้อยลง และอัตราเงินเฟ้อเพิ่มสูงขึ้น และการลดลงในปริมาณของผลผลิตจะทำให้การว่างงานเพิ่มสูงขึ้น หรืออัตราเงินเฟ้อลดต่ำลง การแสดงถึงลักษณะความสัมพันธ์ดังกล่าวในแบบเรขาคณิตเรียกว่า "Phillips curve"

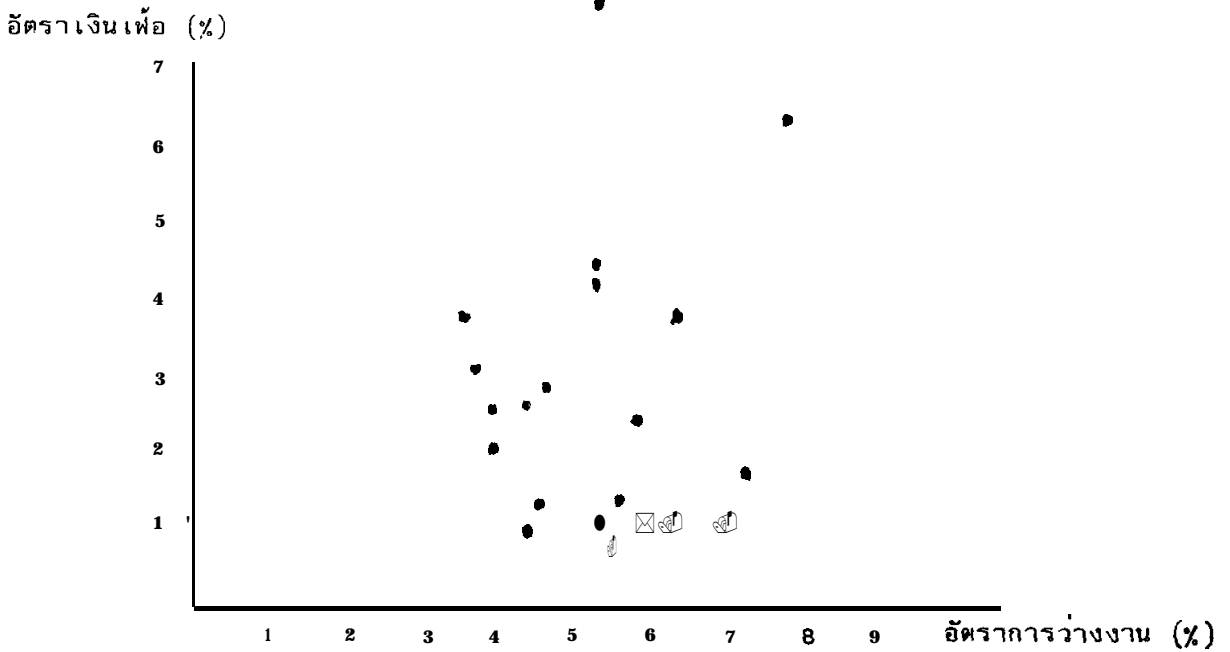
จากข้อเท็จจริงที่แสดงถึง phillips Curve ในรูปที่ 1 ใช้ข้อมูลตัวเลขการว่างงาน และภาวะเงินเฟ้อ ในช่วงระยะเวลาของทศวรรษ 1960 จากจุดต่าง ๆ ที่กระจาย

อยู่ในรูป เป็นการแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ผกผันระหว่างอัตราเงินเฟ้อ และอัตราการว่างงาน ซึ่งมีลักษณะที่เป็นไปตาม "phillips curve concept"

รูปที่ 1 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการว่างงานกับภาวะเงินเฟ้อในช่วงปี

1960 - 1969

รูปที่ 2 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการว่างงานกับภาวะเงินเฟ้อในช่วงปี

1955 - 1975

จากรูปที่ 2 จุดต่าง ๆ ที่กระจาย (scatter of points) ในกรณีนี้ ไม่แสดงให้เห็นถึงความชัดเจน (clear) ของความสัมพันธ์ระหว่างการว่างงานกับภาวะเงินเฟ้อ ข้อมูลที่เกิดขึ้นดูเหมือนจะกระจายสุ่มไปทั่ว (randomly scattered) ตลอดทั้งภาพ

มีอยู่หลาย เหตุผลที่อาจนำมาใช้อธิบายการกระจายของข้อมูลที่เกิดขึ้นในช่วงระยะเวลาอันยาวนานตั้งแต่ปี 1955 - 1975 ประการแรกก็คือ การปรับปรุงผลิตภาพของแรงงานที่สูงขึ้น ซึ่งทำให้มีการเพิ่มสูงขึ้นของค่าจ้าง โดยที่ไม่ทำให้ราคาของผลผลิตต้องเพิ่มสูงขึ้น ประการที่สอง การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของอุตสาหกรรม และตลาดแรงงานอาจจะเปลี่ยนแปลงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงในปริมาณของผลผลิต ประการสุดท้าย มีปัจจัยอีกมากที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมของคณงานและผู้ผลิต ที่ซึ่งจะนำไปสู่แนวความคิดในอีกทัศนะหนึ่งคือ "the long-run equilibrium view"

The Long-Run Equilibrium View

ในทัศนะของ "long-run equilibrium" นี้ สมมติให้ลักษณะของตลาดที่เป็นอยู่ใกล้เคียงกับตลาดที่มีการแข่งขันอย่างสมบูรณ์ ซึ่งในตัวอย่างเช่นนี้หน่วยผลิตจะทำกำไรสูงสุดได้โดยให้ค่าจ้างที่แท้จริงมีค่าเท่ากับผลผลิตเพิ่มของคณงาน (labor's marginal product) จากการที่ผลผลิตเพิ่มเป็นแบบลดน้อยถอยลง (diminishing marginal product) หรืออาจจะกล่าวว่าเป็นผลตอบแทนที่ลดน้อยถอยลง (law of diminishing returns) นายจ้างจะจ้างคณงานเพิ่มมากขึ้นเมื่ออัตราค่าจ้างที่แท้จริงลดลง และจะจ้างคณงานลดน้อยลงเมื่ออัตราค่าจ้างเพิ่มสูงขึ้น ดังนั้นการเพิ่มขึ้นของอัตราค่าจ้างที่แท้จริง การจ้างงานจะลดลงและการว่างงานก็เพิ่มขึ้น เหตุการณ์ก็จะ เป็นไปในทิศทางตรงกันข้าม เมื่ออัตราค่าจ้างที่แท้จริงลดต่ำลง

ส่วนทางอีกด้านหนึ่งของตลาดแรงงานก็คือคณงาน คณงานก็ยินดีที่จะเสนอตัวเข้าไปทำงานเพิ่มมากขึ้นเมื่ออัตราค่าจ้างที่แท้จริงสูงขึ้น และก็จะมีย่านคณงานที่จะทำงาน

ลดน้อยลง เมื่ออัตราค่าจ้างที่แท้จริงลดต่ำลง ทั้งนายจ้างและคนงานก็มีการตัดสินใจที่วางอยู่บนพื้นฐานของการยอมรับในอัตราค่าจ้างที่แท้จริงเช่นเดียวกัน คนงานสามารถที่จะทราบว่ค่าจ้างที่เป็นตัวเงิน (nominal wage rate) มีค่าเท่าไร แต่ทางด้านระดับราคาก็สามารถเพิ่มแค่คาดเอาเท่านั้น ดังนั้นการคาดการณ์เกี่ยวกับอัตราค่าจ้างที่แท้จริงก็อาจจะตรงหรือไม่ตรงกับสภาพความเป็นจริงที่เกิดขึ้นก็ได้ ก็เป็นไปได้เช่นเดียวกันกับทางด้านนายจ้าง ถึงแม้จะเชื่อได้ว่าการคาดการณ์ระดับราคาของนายจ้างมีความถูกต้องกับความเป็นจริงมากกว่าพวกคนงาน ทั้งนี้ก็เนื่องมาจากนายจ้างได้รับข่าวสารข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับระดับราคาของตลาดมากกว่าพวกคนงาน หรือจะกล่าวได้อีกแบบหนึ่งก็ได้ว่า ทั้งนายจ้างและคนงานต่างก็สามารถทราบถึงอัตราค่าจ้างที่เป็นตัวเงิน (Nominal wage) ได้ว่ามีค่าเท่าไร แต่ทางด้านนายจ้างมีความรู้มากกว่าทางด้าน การเปลี่ยนแปลงในปริมาณที่จะมีผลกระทบต่อราคาตลาดของผลผลิตต่าง ๆ เนื่องจากการที่เป็นผู้ขายผลผลิตนั้น ๆ ในตลาด ส่วนทางด้านคนงานนั้นยากที่จะได้รับข่าวสารในลักษณะเช่นเดียวกับที่ฝ่ายนายจ้างได้รับ

ในกรณีที่ยังไม่มีการเปลี่ยนแปลงทางด้านผลิตภาพ (productivity) แล้ว คนงานจะยังคงเสนอตัวเข้าทำงานอยู่ในระดับปริมาณเท่าเดิม ถ้าคนงานยังมีความเชื่อว่ อัตราของค่าจ้างที่แท้จริงยังไม่เปลี่ยนแปลง ถ้าหากราคาเพิ่มสูงขึ้นในอัตราหนึ่ง เขาก็จะต้องการค่าจ้างที่เป็นตัวเงินที่เพิ่มขึ้นในอัตราที่เท่ากับราคาที่เพิ่มสูงขึ้นนั้น ดังตัวอย่าง ถ้าคนงานเชื่อว่าราคาเพิ่มขึ้น 6 เปอร์เซ็นต์ต่อปี ความต้องการที่จะได้รับค่าจ้างที่เป็นตัวเงินก็จะเพิ่มขึ้น 6 เปอร์เซ็นต์ต่อปีเช่นกัน จึงจะทำให้คนงานทำงานอยู่ในระดับเดิมได้ อย่างไรก็ตามก็ตามอัตราเงินเฟ้อจากที่คนงานคาดว่าจะเกิดขึ้นอาจแตกต่างไปจากอัตราเงินเฟ้อที่เกิดขึ้นจริง ๆ ก็ได้ เช่น ในกรณีที่อัตราเงินเฟ้อที่เกิดขึ้นจริงเป็น 5 เปอร์เซ็นต์ ไม่ใช่ 6 เปอร์เซ็นต์ ตามความคิดของพวกคนงานแล้ว การที่พวกคนงานต้องการค่าจ้างที่เป็นตัวเงินเพิ่มขึ้นในอัตรา 6 เปอร์เซ็นต์นั้น จะทำให้อัตราค่าจ้างที่แท้จริงเพิ่มสูงขึ้น สมมุติว่านายจ้างสามารถรู้ได้ว่าทั้งค่าจ้างและระดับราคาที่เกิดขึ้นจริงมีค่าเท่ากับเท่าไรแล้ว นายจ้างก็จะพบว่าอัตราค่าจ้าง

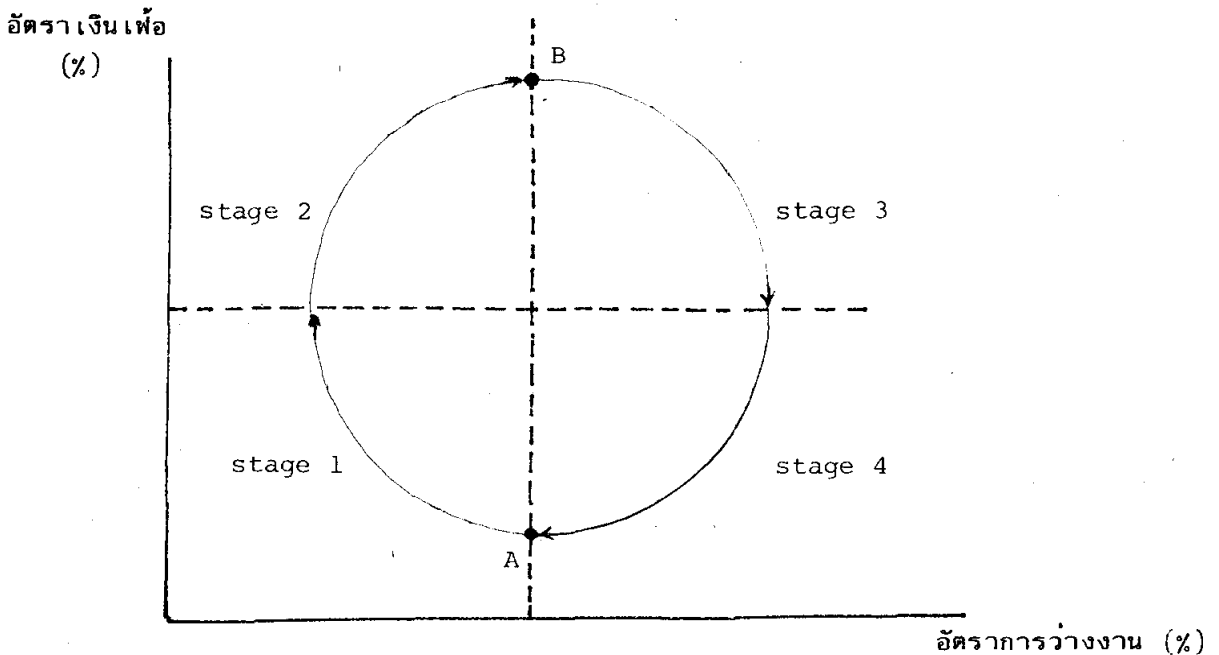
ที่แท้จริงได้เพิ่มสูงขึ้น ซึ่งก็จะทำให้นายจ้างลดจำนวนของการจ้างงานลง การว่างงานก็จะเพิ่มสูงขึ้น ดังนั้นการที่คนงานคาดหรือ เชื่อว่า อัตราเงิน เพื่อที่เกิดขึ้นนั้นมีค่าสูงกว่าอัตราที่เกิดขึ้นจริง ๆ ก็จะทำให้คนงานมีความต้องการที่จะขอเพิ่มค่าจ้างที่เป็นตัวเงินสูงขึ้นกว่าอัตราเงิน เพื่อที่เกิดขึ้นจริง และก็ทำให้อัตราค่าจ้างที่แท้จริงเพิ่มสูงขึ้น การว่างงานก็จะเกิดเพิ่มมากขึ้น ในทางตรงข้ามถ้าหากการคาดคะเนระดับราคาอยู่ต่ำกว่าความเป็นจริง คนงานก็จะขอเพิ่มค่าจ้างที่เป็นตัวเงินน้อยกว่าอัตราเงิน เพื่อที่เกิดขึ้นจริง ดังนั้นอัตราค่าจ้างที่แท้จริงก็จะลดลง ทำให้นายจ้างเพิ่มการจ้างคนงานมากขึ้น ซึ่งก็เป็นการลดการว่างงานให้น้อยลง

แบบของการวิเคราะห์นี้หมายความว่า การว่างงานสามารถลดลงได้ ถ้าหากคนงานเกิดการเข้าใจผิด (caught by surprise) ผู้ดำเนินนโยบายจะเชื่อได้ว่าการเพิ่มอัตราเงิน เพื่อให้สูงกว่าระดับอัตราที่พวกคนงานคิดไว้จะให้ผลคือการว่างงานลดน้อยลง อย่างไรก็ตามในไม่ช้าคนงานก็จะสามารถได้รับข้อมูลความเป็นจริง ว่าระดับราคาที่สูงขึ้นนั้นสูงกว่าอัตราที่พวกเขาได้คาดไว้ในตอนแรก ดังนั้นการเรียกร้องค่าจ้างแรงงานก็จะต้องเพิ่มให้สูงขึ้นไปอีก เพื่อชดเชยกับอำนาจซื้อที่สูญเสียไป และครอบคลุมถึงอัตราเงิน เพื่อที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตอีก เมื่อเหตุการณ์เป็นเช่นนี้อัตราค่าจ้างที่แท้จริงก็จะเพิ่มสูงขึ้นไปและการว่างงานก็จะเกิดเพิ่มขึ้นอีก จากการที่มีการดำเนินนโยบายการเงิน และการคลังในแบบขยาย (expansionary) ก็อาจจะเห็นได้ในระยะแรกว่าการว่างงานจะลดลงในขณะที่คนงานยังเข้าใจผิดอยู่ และเมื่อคนงานเริ่มทราบความจริงก็จะทำให้การว่างงานเพิ่มขึ้นอีกทั้งหมดที่เกิดขึ้นนี้ก็เกิดขึ้นจากการที่อัตราเงิน เพื่อได้เพิ่มสูงขึ้น

เมื่ออัตราเงิน เพื่อเพิ่มสูงขึ้นในระดับที่อันตราย (Critical) การดำเนินนโยบายในลักษณะหดตัว (contractionary policies) จะเป็นสิ่งที่ต้องมีการจัดทำขึ้น นโยบายในลักษณะดังกล่าวนี้จะมีผลทำให้อัตราเงิน เพื่อลดต่ำลง ซึ่งก็จะไปทำให้คนงานเข้าใจผิดได้อีกครั้งหนึ่ง คราวนี้คนงานจะมีการคาดการณ์อัตราเงิน เพื่อสูงกว่าความเป็นจริง (overestimate) ซึ่งทำให้การเรียกร้องขอขึ้นค่าจ้างมากกว่าระดับอัตราเงิน เพื่อที่เกิดขึ้น

จริง อัตราค่าจ้างที่แท้จริงก็เพิ่มสูงขึ้น นายจ้างก็ลดจำนวนการจ้างคนงานลง การว่างงานก็จะเพิ่มสูงขึ้น ซึ่งก็ทำให้เราพบว่าในสถานการณ์ที่เกิดการลดลงของอัตราเงินเฟ้อที่เป็นสาเหตุของการเพิ่มการว่างงานได้ สมมติว่าการดำเนินนโยบายในแบบที่ตัวนี้ยังคงดำเนินอยู่ ในไม่ช้าคนงานก็จะได้รับข่าวสารข้อมูลเพิ่มขึ้นอย่างเพียงพอที่จะใช้คาดการณ์ระดับอัตราเงินเฟ้อที่เกิดขึ้นได้ตรงหรือใกล้เคียงกับความเป็นจริง ซึ่งก็จะทำให้การเรียกร้องค่าจ้างที่เป็นตัวเงินลดน้อยลง ภายใต้สภาพเหตุการณ์เช่นนี้ อัตราค่าจ้างที่แท้จริงจะเริ่มลดลง นายจ้างก็จะเพิ่มการจ้างคนงานมากขึ้น การว่างงานก็จะลดน้อยลง

รูปแบบเช่นนี้อธิบายออกได้เป็น 4 ระยะเวลา (phases) ของการแสดงความสัมพันธ์ระหว่างการว่างงานกับภาวะเงินเฟ้อ (2)

รูปที่ 3 แสดงวงจรของการเกิดภาวะเงินเฟ้อและการว่างงาน

(2)

สำหรับรายละเอียดของการวิเคราะห์ศึกษาได้จาก S. A. Morley, The Economics of Inflation Hidsdale, ILL. : The Eryden Press Inc, 1971.

ระบบต่าง ๆ เหล่านี้แสดงในรูปที่ 3 โดยสมมุติให้ระบบเศรษฐกิจเริ่มต้นอยู่ที่จุด A (ในรูป) ซึ่งมีระดับของการว่างงาน (U_0) เป็นระดับที่ผู้วางนโยบายไม่ยอมรับระดับของการว่างงานในระดับนี้ ดังนั้นจึงมีการดำเนินนโยบายในแบบขยายเพื่อจะทำให้เกิดภาวะเงินเฟ้ออยู่ในระดับที่สูงกว่าระดับการคาดการณ์ของแรงงาน อัตราค่าจ้างที่แท้จริงลดต่ำลง ตราบใดที่ความต้องการขอขึ้นค่าจ้างของแรงงานยังคงเพิ่มสูงในระดับที่น้อยกว่า การเพิ่มของภาวะเงินเฟ้อที่เกิดขึ้นจริง ก็จะทำให้การว่างงานลดน้อยลง และจะทำให้ระบบเศรษฐกิจผ่านเข้าไปใน Stage ที่ 1 (ตามรูป) หลังจากนั้นการที่คนงานพบว่าราคาที่เพิ่มขึ้นจริง เป็นอัตราที่สูงกว่าที่พวกเขาได้ขาคิดไว้ในตอนแรก ก็จะเริ่มมีการขอค่าจ้างเพิ่มสูงขึ้นไปอีก เพื่อชดเชยกับราคาที่สูงกว่าที่คาดไว้ ค่าจ้างที่ขอเพิ่มขึ้นจะเพิ่มสูงขึ้นไปกว่าอัตราเงินเฟ้อที่เกิดขึ้นจริง การว่างงานก็จะเพิ่มมากขึ้นไปอีก เป็นการเข้าไปอยู่ใน Stage ที่ 2 (ตามรูป) ถ้าหากการดำเนินนโยบายในแบบขยายนี้ยังคงดำเนินอยู่ วงจรก็อาจจะมาหยุดลงที่จุด B ที่จุด B นี้ค่าจ้างที่เป็นตัวเงินจะเพิ่มขึ้นในอัตราที่เท่ากับอัตราการเพิ่มขึ้นของราคา และอัตราค่าจ้างที่แท้จริงก็จะมีค่าเท่ากับอัตราค่าจ้างที่แท้จริงที่จุด A เมื่ออัตราค่าจ้างที่แท้จริงเท่ากัน การว่างงานก็จะมีจำนวนเท่ากับการว่างงานที่จุด A ข้อแตกต่างระหว่างจุด A กับจุด B ก็คือที่จุด B จะมีอัตราเงินเฟ้อที่สูงกว่า

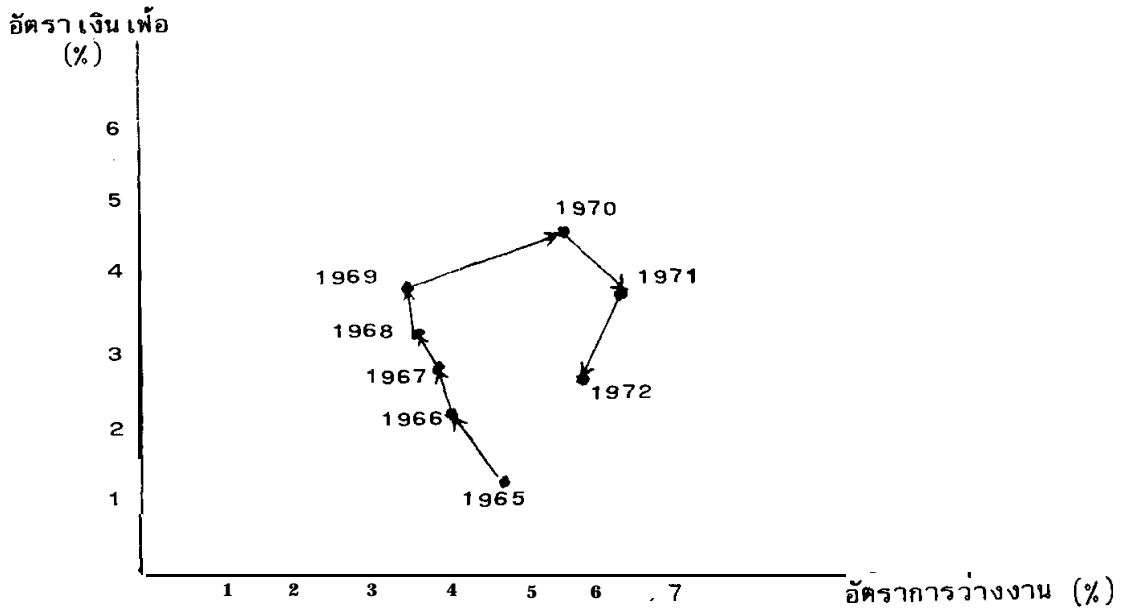
อย่างไรก็ตามผู้ดำเนินนโยบายก็มักจะเห็นว่าอัตราเงินเฟ้อ ณ จุด B นั้น เป็นอัตราที่สูงเกินไป ดังนั้นก็จะพยายามทำให้ระบบเศรษฐกิจอยู่ในตำแหน่งก่อนที่จะถึงจุด B ซึ่งก็ทำโดยการดำเนินนโยบายในแบบหดตัว อันจะเป็นเหตุที่ทำให้อัตราเงินเฟ้อเริ่มลดลงในระยะแรกของการดำเนินนโยบายหดตัวนี้ ระดับของค่าจ้างที่คนงานเคยขอเพิ่มขึ้นในขณะที่เกิดเงินเฟ้อในครั้งก่อนนั้น จะยังคงเป็นสิ่งที่คนงานยังคงคาดการณ์อยู่ ดังนั้นอัตราค่าจ้างที่แท้จริงจะเริ่มเพิ่มขึ้นอีกครั้งหนึ่ง การว่างงานก็เพียงสูงขึ้นไปอีก และทำให้ผ่านเข้าไปใน Stage ที่ 3 (ตามรูป) ในที่สุดเมื่อคนงานสามารถทราบข้อมูลของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงแล้ว ค่าจ้างที่เพิ่มขึ้นก็จะลดน้อยลง โดยคนงานเองเต็มใจที่จะยอมรับการลดลงของอัตราค่าจ้าง

ที่แท้จริง เพื่อที่จะทำให้การจ้างงานเพิ่มสูงขึ้น ดังนั้นใน Stage ที่ 4 (ตามรูป) นั้น อัตราค่าจ้างที่แท้จริงจะลดลง และระดับการว่างงานก็จะลดลงด้วยเช่นกัน

จากการวิเคราะห์นี้ก็อาจจะเป็นการแสดงให้เห็นว่าการ trade-off ระหว่างการว่างงานและภาวะเงินเฟ้อเป็นสภาพการณ์ที่เกิดขึ้นในระยะสั้น ซึ่งก็คือเหตุการณ์เฉพาะใน Stage ที่ 1 และ Stage ที่ 3 ของวงจรตามรูปเท่านั้น ถ้าไม่มีการดำเนินนโยบายใด ๆ เลย การคาดการณ์เกี่ยวกับระดับราคาจะมีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ถูกต้องกับสภาพความเป็นจริง และการปรับตัวของค่าจ้างก็จะเกิดขึ้นจนกระทั่งทำให้อัตราของการว่างงานกลับคืนสู่ระดับอัตราการว่างงานตามธรรมชาติ (natural) ซึ่งแสดงตามรูปคือ ณ. ระดับ U_0 (3) ตามทฤษฎีนี้ได้แสดงการอธิบายที่กว้างขวางอีกทางหนึ่งของความสัมพันธ์ระหว่างการว่างงานกับภาวะเงินเฟ้อที่ซึ่งขัดแย้งกับคำอธิบายของ Phillips curve การนำเอาทฤษฎี "The Long term Equilibrium" มาประยุกต์ใช้ แสดงได้ในรูปที่ 4 และ 5 ดังนี้

(3)

ดู Milton Friedman, "The Role of Monetary Policy", American Economic Review, March 1968, pp. 1-17.

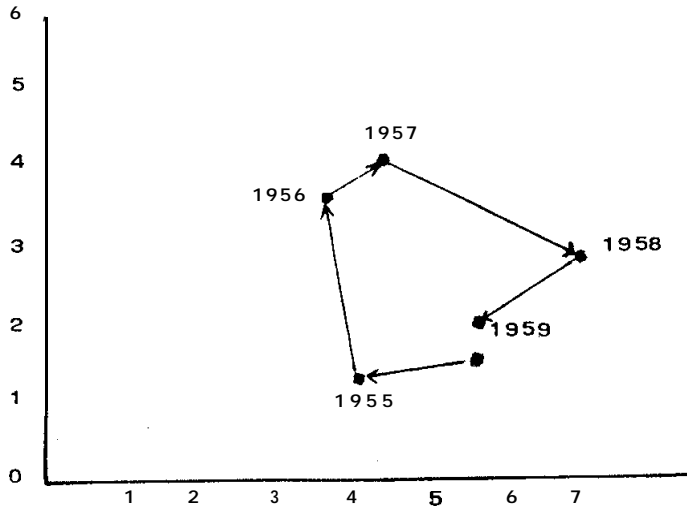

รูปที่ 4 แสดงวงจรของภาวะเงินเฟ้อและการว่างงานของประเทศไทยสหรัฐอเมริกา ในช่วงปี 1965-1972)

(ที่มา : Economic Report of the president, 1975)

ในรูปที่ 4 นี้ ทั้งนโยบายการเงินและนโยบายการคลังเป็นไปในลักษณะของนโยบายในแบบขยายในช่วงระหว่างปีจาก 1965 ถึงต้นปี 1969 ในระหว่างช่วงเวลานี้อัตราเงินเฟ้อเพิ่มสูงขึ้นเรื่อย ๆ และการว่างงานลดน้อยลงจากปลายปี 1969 จนถึงปี 1972 ทั้งนโยบายการคลังและการเงินเป็นไปในแบบหดตัว (contractionary) มากขึ้นเรื่อย ๆ กำหนดให้ความล่าช้า (time lag) ของผลกระทบจากการดำเนินนโยบายมีเกิดขึ้น อัตราเงินเฟ้อก็ยังเพิ่มสูงขึ้นในปี 1970 แต่มีอัตราที่น้อยกว่าในตอนช่วงปีต้น ๆ ที่ผ่านมา ในระยะเวลาที่คนงานก็ยังคงปฏิบัติกันเหมือนกันในช่วงที่อยู่ในระหว่างอัตราเงินเฟ้อแบบเดิมอยู่ ระบบเศรษฐกิจจึงเข้าสู่ Stage ที่ 2 กับการเพิ่มขึ้นของจำนวนการว่างงาน และผ่านเข้ามาใน Stage ที่ 3 ในปี 1971 พร้อมทั้งอัตราเงินเฟ้อที่ลดลงจากผลของการดำเนินนโยบายที่เป็นในแบบหดตัว อัตราการว่างงานก็เริ่มเพิ่มมากขึ้นอีก ในที่สุดอัตราเงินเฟ้อลดลงมาจนถึงปี

1972 แต่ในช่วงเวลานี้ การว่างงานอยู่ในระดับที่สูงมาก จนกระทั่งทำให้การเรียกร้องค่าจ้างที่สูงเกินกว่าอัตราเงินเฟ้อไม่เกิดขึ้น และการว่างงานก็เริ่มลดลงอีกครั้งหนึ่ง

รูปที่ 5 แสดงวงจรของการว่างงานกับภาวะเงินเฟ้อในช่วง 1954-1959 (ที่มา : Economic Report of the president 1957)

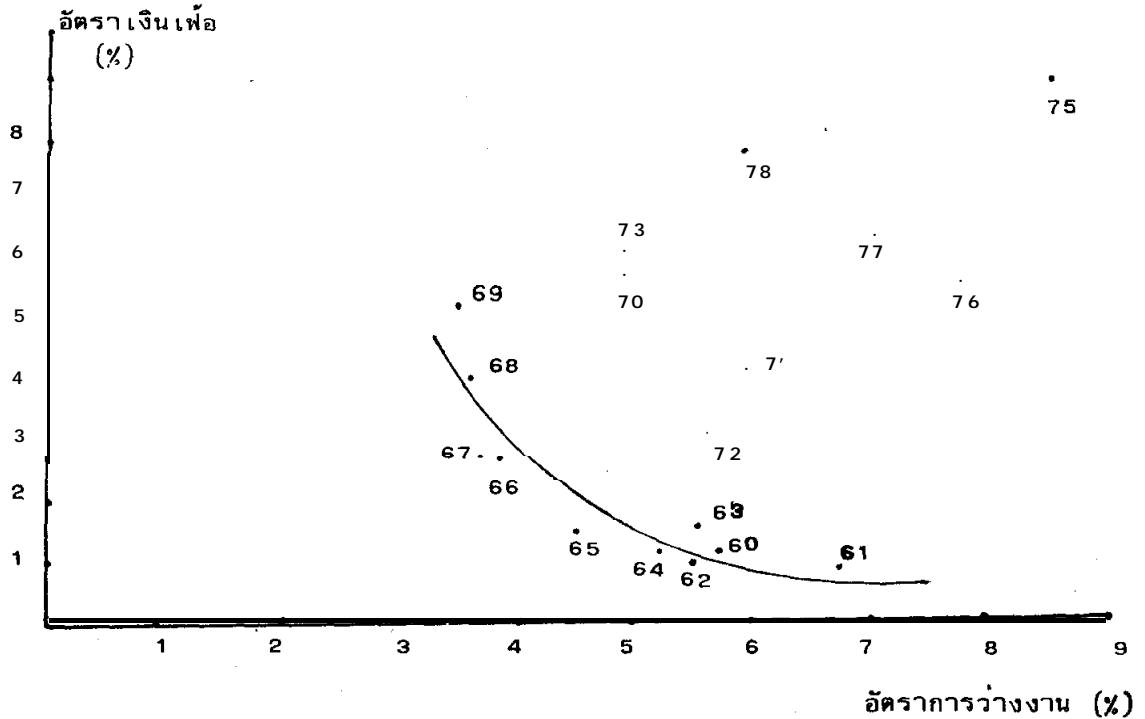
รูปแบบที่เกิดขึ้นในลักษณะเดียวกันในระหว่างช่วงปี 1954-1959 แสดงในรูปแบบที่ 5 ในช่วงระหว่างปี 1954-1956 เป็น Stage ที่ 1 ช่วงปี 1957-1959 อยู่ใน Stage ที่ 2, 3 และ 4 ตามลำดับ โดยทั้งนี้จากการที่มีการดำเนินนโยบายการเงินและการคลังในช่วง 3 ปีแรกเป็นไปในแบบขยายมากกว่าในช่วง 3 ปีหลัง

ทั้งทัศนคติในแบบ long-run equilibrium view และ trade-off view นี้ ประสพข้อยุ่งยากจากความบกพร่อง⁽⁴⁾ ดังที่เราได้เห็นชัดแล้วว่าในทัศนคติของ trade-off view นั้น ไม่สอดคล้องจากสภาพเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในช่วงระหว่างปี 1955-1975 ใน

(4)

O. Eckstein and R. Brinner, The Inflation Process in the United States, Joint Economic Committee, U.S. Government Printing office, 1972.

ทางตรงกันข้ามในทัศนะของ long-run equilibrium view ก็ไม่ได้กล่าวถึงเหตุผลที่สำคัญของการกำหนดขึ้นของอัตราว่างงาน ซึ่งเป็นอัตราการว่างงานตามธรรมชาติ อัตราการว่างงานตามธรรมชาติเป็นผลของ frictions และความไม่สมบูรณ์ของตลาดแรงงาน และตลาดผลผลิต ซึ่งก็ขึ้นอยู่กับ monopoly elements และ monopsonistic elements เช่นเดียวกับข้อจำกัดของรัฐบาลที่มีต่อการเคลื่อนไหวของค่าจ้างและราคา ตลอดจนการเคลื่อนย้ายแรงงาน ซึ่งอัตราการว่างงานตามธรรมชาตินี้จะไม่สามารถกำหนดขึ้นมาได้ก่อนล่วงหน้า แต่ตามทัศนะของ long-run equilibrium เชื่อว่าจะอยู่ระหว่าง 5-6% ของกำลังแรงงาน จากทัศนะเหล่านี้จะเห็นว่าเป็นการขัดแย้งที่จะให้มีการดำเนินนโยบายทางการเงิน

รูปที่ 6 แสดงการเกิดการว่างงานและภาวะเงินเฟ้อในสหรัฐอเมริกาในช่วง

1960-1978

แนวทางที่สำคัญเพื่อการดำเนินนโยบายเศรษฐกิจต่าง ๆ

จากทัศนะของพวกเขา trade-off view ซึ่งทำให้ผู้วางนโยบายเกิดความลำบากใจ โดยต้องทำการเลือกระหว่างอัตราการว่างงานที่ต่ำแต่เกิดเงินเฟ้อสูง หรือการว่างงานสูงเงินเฟ้อต่ำ หรือต้องเลือกประนีประนอมเอาทั้งสองอย่าง แต่ก็ยังไม่สามารถหาระดับที่ทำให้เกิดการยอมรับขึ้นในทุกฝ่ายได้ ถ้าผู้วางนโยบายใช้แนวความคิดของทัศนะ long-run equilibrium view แล้ว ทางเลือกก็แคบเข้ามาที่จะเอาสิ่งหนึ่งสิ่งใด (only one possibility) ผู้วางนโยบายในระยะยาวแล้วไม่สามารถที่จะมีอิทธิพลต่ออัตราการว่างงานได้อย่างถาวร (permanently influence) กระทำได้แต่การตัดสินใจเฉพาะอัตราเงินเฟ้อในระยะยาวเพียงอย่างเดียว ตามแนวของ long-run equilibrium view นั้น แสดงให้เห็นว่าถ้าต้องการให้การว่างงานอยู่ในระดับที่ต่ำกว่าระดับอัตราธรรมชาติแล้ว ภาวะเงินเฟ้อจะต้องเพิ่มสูงขึ้นไปอย่างไม่จำกัด หรือกล่าวได้ว่า อัตราเงินเฟ้อที่เกิดขึ้นจริง ๆ นั้น จะต้องเพิ่มสูงขึ้นเร็วไปข้างหน้าหนึ่ง step จากการคาดการณ์ของพวกคนงานเหล่านี้สามารถดูได้จากในช่วงปี 1963-1967 เมื่ออัตราเงินเฟ้อเพิ่มขึ้นจาก 2.8 เปอร์เซ็นต์เท่านั้น ก็สามารถรักษาระดับของการจ้างงานให้อยู่ในระดับอัตรา 3.8 เปอร์เซ็นต์ อีกช่วงหนึ่งของปี 1968-1969 การเพิ่มขึ้นของอัตราเงินเฟ้อจาก 4 เปอร์เซ็นต์เป็น 4.8 เปอร์เซ็นต์ ส่งผลถึงการว่างงานที่ลดลงจาก 3.6% เป็น 3.5% เนื่องจากการใช้ implication นี้ เป็นตัวเร่งภาวะเงินเฟ้อ ดังนั้นทัศนะ long-run equilibrium view นี้ ถูกเรียกว่าเป็น "accelerationist view"

ถึงแม้ว่าพวก accelerationist view จะกล่าวว่าอัตราเงินเฟ้อในระยะยาวจะมีค่าเป็นศูนย์จะเป็นอัตราที่สอดคล้องกับการทำให้เกิดการว่างงาน ซึ่งเป็นอัตราธรรมชาติก็ตาม โดยระดับของอัตราการว่างงานตามธรรมชาติก็อาจเป็นอัตราที่สูงเกินกว่าที่จะถูกยอมรับได้ในทางการเมือง ดังนั้นผู้ดำเนินนโยบายก็อาจจะต้องถูกบีบบังคับ (forced) ค่อยไปให้เลือกใช้เอาระหว่างนโยบายในแบบขยาย หรือในแบบหดตัว ในอันที่จะทำให้เกิดความพอใจ

แก่บุคคลที่ต้องการให้เกิดเงินเพื่อต่าง ๆ กับบุคคลที่ต้องการให้เกิดการว่างงานต่ำ ๆ

เราได้ตั้งข้อสังเกตเอาไว้ตั้งแต่ตอนต้นแล้วว่าจากการที่ไม่สามารถคาดการณ์ถึงภาวะเงินเฟ้อได้จะเป็นสิ่งที่มีค่านิยมความถูกต้องของความสัมพันธ์ระหว่างค่าจ้างกับราคา ถ้าหากนโยบายมีการเปลี่ยนแปลงไปโดยฉับพลันแล้ว การคาดการณ์จะยังคงมีอยู่ต่อไปภายหลังจากที่ราคาจริง ๆ ได้เกิดขึ้นไปแล้ว ซึ่งก็จะทำให้ความผันผวนของการจ้างงานเกิดขึ้น อย่างไรก็ตามถ้าหากว่าระบบข่าวสารข้อมูลถูกปรับปรุงให้ดีขึ้น และการเปลี่ยนแปลงนโยบายก็เป็นไปอย่างช้า ๆ แล้ว ทั้งค่าจ้าง, รายได้, และอัตราดอกเบี้ย ก็สามารถปรับตัวรับกับภาวะเงินเฟ้อที่ได้คาดการณ์ไว้ การบิดเบือน (distortions) หลาย ๆ อย่างที่กล่าวมาก็จะหมดสิ้นไป

สรุป

- 1) เงินเฟ้อ (เงินฝืด) คือการเพิ่มสูงขึ้น (ลดลง) ของระดับราคาสินค้าทั่ว ๆ ไป
- 2) เงินเฟ้อที่คาดไม่ถึงอาจจะเป็นตัวปรับการกระจายรายได้และความมั่งคั่งระหว่างผู้มีรายได้คงที่กับผู้ที่มีรายได้ที่เปลี่ยนแปลงได้ และระหว่างลูกหนี้กับเจ้าหนี้
- 3) ภาวะเงินเฟ้อเป็นผลที่มาจาก การเกิดปริมาณส่วนเกินในผลผลิต และการเกิดขึ้นของปริมาณส่วนเกินในผลผลิตก็เกิดขึ้นจากการเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ของปริมาณเงิน
- 4) ผลที่เกิดจากการว่างงานก็คือทำให้รายได้, เงินออม, ความมั่งคั่ง และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องลดลง
- 5) จาก Phillips curve แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ในลักษณะที่ตรงกันข้ามกันระหว่างการว่างงาน และอัตราเงินเฟ้อ

- 6) อัตราการว่างงานตามธรรมชาติจะสอดคล้อง (Consistent) กับอัตราเงินเฟ้อ ตามทัศนะของ long-run equilibrium view
- 7) ในทัศนะของ long-run equilibrium view อัตราการว่างงานที่เกิดขึ้นจริง (actual rate) จะแปรเปลี่ยนจากอัตราธรรมชาติ (Natural rate) เมื่ออัตราเงินเฟ้อที่เกิดขึ้นจริงหันเห จากอัตราที่ได้มีการคาดการณ์ไว้ (expected)

หนังสืออ้างอิง

- Milton Friedman, "The Role of Monetary Policy", American Economic Review, March 1968.
- O. Eckstein and R. Brinner, The Inflation Process in The United States, Joint Economic Committee, U.S. Government Printing office, 1972.
- Oliver G. Wood, JR., Introduction to Money and Banking, D. Van Nostrand Company, 1980.
- S.A. Morley, The Economics of Inflation, Hidsdale III, The Dryden Press Inc., 1971.
- Thomas M. Humphrey, "Changing View of the Phillips Curve" Federal Reserve Bank of Richmond, Monthly Review, July 1973.
- Thomas M. Humphrey, "Some Recent Developments in the Phillips Curve Analysis", Federal Reserve- Bank of Richmonds, Economic Review, Jan/Feb. 1978.

พิมพ์ที่... สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง
Ramkhamhaeng University Press.